

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperator». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat «Oleum et operam perdidit».

«Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adolescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adolescentem, cuius opera hostes fugati erant, morte multavit.

Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: “Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse”.

1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 40

2. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

Μονάδες 15

homo quidam: την αιτιατική ενικού αριθμού

multum: τον συγκριτικό βαθμό

sutorem quendam: τη γενική πληθυντικού αριθμού

avis: την αφαιρετική ενικού

viribus: τον αντίστοιχο τύπο στον άλλο αριθμό

certamen: τον αντίστοιχο τύπο στον άλλο αριθμό

fortior: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος

fores: τον αντίστοιχο τύπο στον άλλο αριθμό

dextram: τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό βαθμό και τον θετικό βαθμό του επιρρήματος

magnum pondus: τον αντίστοιχο τύπο στον πληθυντικό (το επίθετο να τεθεί στον συγκριτικό βαθμό)

ineptae: τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

Manium Curium: την κλητική ενικού

locupletibus: τον αντίστοιχο τύπο στον άλλο αριθμό

me: τη γενική πληθυντικού στο ίδιο πρόσωπο

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

hominem quendam
plus
sutorum quorundam
ave / avi
vi
certamina
fortiter
forem
dextimam
dextere / dextre
maiora pondera
ineptioris
Mani Curi
locupleti
nostri / nostrum

3. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

Μονάδες 15

rediret: την αιτιατική ενικού αριθμού στη μετοχή Ενεστώτα, στο θηλυκό γένος
dicere: τον αντίστοιχο τύπο στην άλλη φωνή
solebat: τον αντίστοιχο τύπο στην υποτακτική Μέλλοντα
Congrediamur: το δεύτερο ενικό πρόσωπο Οριστικής του ίδιου χρόνου
cernatur: το απαρέμφατο του Συντελεσμένου Μέλλοντα
ruit: το απαρέμφατο Μέλλοντα στην ίδια φωνή
revertisset: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο Προστακτικής Ενεστώτα
rettulerunt: το δεύτερο ενικό πρόσωπο οριστικής Ενεστώτα και Μέλλοντα στην άλλη φωνή
intromitti: τον αντίστοιχο τύπο στον Παρακείμενο
uteretur: τον αντίστοιχο τύπο στην Προστακτική Μέλλοντα
solvit: τον τύπο του σουπίνο που δηλώνει αναφορά
malle: τη μετοχή Ενεστώτα στη γενική πληθυντικού και το τρίτο ενικό πρόσωπο Οριστικής Ενεστώτα
corrumpi: το δεύτερο ενικό πρόσωπο Προστακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

redeuntem
dici
soliturus sit
congrederis
conspectum fore
ruiturum esse
revertimini
referris
refereris
intromissos esse
utitor
solutu

δεν έχει
mavult
corrumpere

4. Να αναγνωρισθεί πλήρως η δευτερεύουσα πρόταση: « ne dicam ineptae ».

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ne dicam: δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση (παρενθετική), που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το narrate. Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ne, διότι είναι αρνητική και εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει επιδιωκόμενο σκοπό. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (dicam), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (narrate) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση).

5. Να αναγνωρισθούν συντακτικώς οι παρακάτω τύποι: Caesaris, sestertium, eventu, iniussu, imperare.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Caesaris: Γενική που δηλώνει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στο interfuit
sestertium: Γενική του περιεχομένου / διαιρετική στο milibus
eventu: Αφαιρετική που δηλώνει το σημείο εκκίνησης για εκτίμηση, κρίση στο cernatur
iniussu: Αφαιρετική οργανική της αιτίας από το ruit
imperare: Αντικείμενο του απαρεμφάτου malle, τελικό απαρέμφατο, ά όρος σύγκρισης

6. Να αναλυθούν οι μετοχές στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις:
confisus, missum.

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Quod confisus erat, αντικειμενική αιτιολογία
Quod confisus esset, υποκειμενική αιτιολογία
Quod confisus esset, αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας

Quod missum erat

7. cuius opera: Να δοθεί ο ισοδύναμος τύπος.

Μονάδα 1

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Per quem / cuius auxilio / cuius beneficio

8. ut eo uteretur: Να δηλωθεί ο σκοπός με τους υπόλοιπους τρόπους. Μονάδες 2

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Qui eo uteretur

Usum eo

Ad / in eo utendum

Utendi causa / gratia

9. et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.: Να δηλωθεί η σύγκριση με άλλον τρόπο.

Μονάδα 1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Quam hostis

10. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem.: Να γίνει μετατροπή σύνταξης.

Μονάδες 2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Eo exemplo sutor quidam incitatus est, ut corvus doceretur parem salutationem.

11. «Cum ante vestibulum dona posuissent », «cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent...». Να συμπληρωθούν οι δευτερεύουσες προτάσεις στις αντίστοιχες μετοχές.

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Donis positis

Allato a Samnitibus...magno pondere...misso

12. «Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem»: Να κάνετε την απαιτούμενη μετατροπή στην δευτερεύουσα πρόταση αν το ρήμα εξάρτησης γίνει το incitat.

Μονάδα 1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

...doceat

13. domum: Να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική σχέση με τα ουσιαστικά: Asia, Carthago, Athenae, Delphi, Graecia.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

In / ad Asiam

Carthaginem

Athenas

Delphos

In / ad Graeciam

14. narrate: Να μετατρέψετε την προσταγή σε απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

Μονάδες 2

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Nolite narrare

Ne narraveritis